نقد و نظر

محمدرضا هادیلو

احیای روستاهای تولیدگر در حد وعده و شعار

روز گذشته خبری منتشر شد مبنی بر اینکه دولت احیای روستاهای تولیدگر را به جد در دستور کار خود قرار داده است. هر چند اصل خبر می‌تواند مسرت‌بخش باشد اما تجربه نشان داده طرح‌های اینچنینی چون بدون مطالعه و ارزیابی بوده و توسط افرادی پشت میزنشین در شهرهای بزرگ و پایتخت برای روستاهای کوچک تجویز می‌شود، به ندرت به ثمر می‌رسد.

با گذری به روستاها به خوبی می‌توان مشاهده کرد که طی سال‌های اخیر خدمات خوبی به این مناطق ارائه نشده است و در اکثر موارد، روستاها تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله زیادی دارند. به عقیده کارشناسان توسعه پایدار یک امر جمعی و همه‌جانبه است. در حرکت جمعی نمی‌توان بدون تفاهم با سایر طرف‌های دیگر، راهی را تشخیص داد و انتظار داشت که به نتیجه هم برسد. بلکه می‌باید دیدگاه‌ها را تعدیل کرد و بر اساس منفعت عمومی عمل کرد تا موفقیت حاصل شود. در حال حاضر مهاجرت از روستاها به شهرها دلیل محکمی بر بی‌توجهی دولت و فراموش کردن اولویت‌ها در برنامه‌هاست. هرچند در حرف، مطالب خوبی عنوان می‌شود اما تأمین نشدن نیازها و خواسته‌های روستاییان باعث شده نه تنها جوانان بلکه خانواده‌هایی که سال‌ها با کسب و کار مشخصی روزگارشان را در سرزمین آبا و اجدادی سپری کرده‌اند هم به فکر ترک خانه و کاشانه بیفتند و بار سفر به سمت شهرها ببندند. البته معاون استاندار تهران با اشاره به اثرات مخرب مهاجرت از روستاها به شهرها گفته که «در دولت تمام تلاش خویش را کرده‌ایم تا بتوانیم هویت پر افتخار و غرورآفرین روستاییان را به آنها برگردانیم و کاری کنیم که روستاییان در پی آن نباشند که روستای محل سکونت آنها برای پیشرفت تبدیل به شهر شود.» هدایت‌الله جمالی‌پور روستای مولد را موتور محرک توسعه کشور توصیف کرده و ادامه می‌دهد: «باید کاری کنیم که به جای آنکه روستاها به شهر ارتقا پیدا کنند، با اختصاص امکانات و فعال کردن پتانسیل‌های موجود در آنها، روستا و اهالی روستا توانمند، تولیدگر و کارآفرین شوند. پول دادن و توزیع وجه نقد در بین مردم، آنها را نه تنها ثروتمند نمی‌کند بلکه باعث فقیرتر شدن آنها می‌شود. به جای این کار باید کمک کنیم تا افراد جامعه خلاق، تولیدکننده و کارآفرین شوند.»

■ طرح‌های کاغذی

شنیدن این حرف‌های زیبا به نوبه خود جالب است، اما سؤال اینجاست که تا امروز چه کاری برای روستاها صورت گرفته است و اگر طرح و پروژه‌ای اسم و رسم‌دار به میان نیاید، دولت نمی‌خواهد در جهت تأمین خواسته‌ها و رفع مشکلات و معضلات روستاها کاری کند؟

حالا دولتمردان معتقدند ایجاد معاونت توسعه روستایی در دولت نشان از نگاه ویژه دولت به پیشرفت و آبادانی روستاهای کشور دارد و بر آن است تا بار دیگر روستاهای تولیدگر و کارآفرین را احیا کند. از سوی دیگر تمام تلاش دولت بر این است که منطبق بر نظر مقام معظم رهبری، به تولید داخلی اهمیت دهد و شرایط را برای تولید داخلی تسهیل کند لذا توجه به احیای روستاهای تولیدگر بجد در دستور کار قرار گرفته است. حتماً معاونت توسعه روستایی هم مثل تمام معاونت‌های دیگر هزینه‌هایی برای دولت می‌تراشد تا گروهی به تحقیق و پژوهش و یافتن نیازها و پتانسیل‌های روستاها بپردازند و سپس با صرف وقت و بودجه، به برنامه‌ریزی و اجرایی کردن طرح‌هایشان اقدام نمایند؛ پروسه‌ای که بارها و بارها با عناوین مختلف صورت گرفته و هنوز نه شهرنشینان شاهد نتایج آن بوده‌اند و نه خود روستاییان که هدف برنامه‌ها هستند. به هر حال یک بار دیگر طرح کلی و نامعلوم احیای روستاهای تولیدگر در دستور کار دولت قرار گرفته و باید منتظر ماند و دید به چه سرانجامی دچار می‌شود.

تکمیل پروژه بزرگراه کردکوی- بندر ترکمن در سال جاری

گلستان

مدیر ساخت و توسعه راه‌های اداره کل راه و شهرسازی گلستان از شتاب بیشتر پروژه تعریض محور کردکوی- بندر ترکمن در سال ۹۶ با پیگیری‌های به عمل آمده در سطح استان و ملی این اداره کل خبر داد.

علی اکبر شاهینی گفت: احداث بزرگراه حدفاصل شهرستان‌های کردکوی- بندر ترکمن از پروژه‌های مهم اقتصاد مقاومتی استان است که درصدد هستیم در سال جاری آن را تکمیل کنیم و به بهره‌برداری برسانیم که آغاز تعریض پل قره‌سو با پنج دهنه پنج متری در دو باند رفت و برگشت در این راستا می‌باشد. وی طول این محور را ۱۰ کیلومتر عنوان کرد و افزود تاکنون این پروژه به طور میانگین ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. مدیر ساخت و توسعه راه‌های استان گلستان عملیات اجرایی این پروژه را شامل تکمیل بیس و ساب بیس، تعریض ابنیه فنی (پل‌ها و آبروها) و آسفالت باند رفت و برگشت محور موجود ذکر کرد. شاهینی افزود: با اتمام عملیات تعریض پل پنج دهنه پنج متری رودخانه قره‌سو، تعریض ابنیه و فنی کل محور پایان می‌پذیرد و مراحل بعدی پروژه ادامه خواهد داشت. مدیر ساخت و توسعه راه‌های استان گلستان حجم ترافیک بالا، کاهش زمان سفر و صرفه‌جویی در سوخت و افزایش ضریب ایمنی و کاهش تصادفات را از جمله دلایل اجرای این پروژه بیان داشت.

نیم درصد درآمد شهرداری‌های سمنان به کتابخانه‌های عمومی پرداخت نمی‌شود

سمنان

مدیر کل کتابخانه‌های عمومی استان سمنان با اشاره به قانون تخصیص نیم درصد درآمد شهرداری‌ها به کتابخانه‌های عمومی گفت: سال گذشته کمتر از یک‌چهارم این نیم درصد در استان سمنان محقق شده است.

نورعلی غلامحسین‌نیا سماکوش با انتقاد از عدم توجه مدیران شهری به قانون اظهار کرد: ما انتظاری از برخی شهرداری‌های کوچک که خود با مشکلات عدیده روبه‌رو هستند نداریم اما شهرداری‌های شهرهای بزرگ‌تر که وضعیت درآمدی مناسبی دارند نیز در اجرای این قانون تعلل دارند. وی با بیان اینکه در هر صورت برداشت این نیم درصد از طریق خزانه کشوری امکان‌پذیر است، افزود: در صورتی که شهرداری‌های استان نیم درصد را پرداخت نکنند براساس قانون از اعتبارات شهرداری‌ها به طور مستقیم از خزانه برداشت و به حساب نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور واریز می‌شود. سماکوش از وجود ۷۲ کتابخانه عمومی در این استان خبر داد و گفت: ۵۱ باب از این کتابخانه‌ها نهادی، ۱۹ باب مشارکتی و دو باب نیز کتابخانه عمومی مستقل هستند. وی از وجود یک میلیون و ۱۳۳ هزار نسخه کتاب در کتابخانه‌های این استان خبر داد و افزود: کتابخانه‌های عمومی در این استان بیش از ۵۷ هزار عضو فعال دارند. مدیر کل کتابخانه‌های عمومی استان سمنان تصریح کرد: اعضای کتابخانه‌های عمومی استان در یک سال گذشته بالغ بر ۵۹۶ هزار نسخه کتاب از کتابخانه‌های استان امانت گرفتند.

فقط ۱۰ درصد مازندران تحت پوشش سیستم فاضلاب است

با وجود افزایش بارش ها تنها ۲۰درصد آب‌ها مهار می شوند که به علت عدم وجود سیستم فاضلاب ۸۰ درصد باقیمانده در معرض آلودگی قرار دارند

گزارش یک

محمدرضا ساوری

کاهش شدید منابع آبی طی سال‌های اخیر موجب شده تا حفظ و نگهداری این مواهب الهی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شود، که یکی از راه‌ها ایجاد شبکه فاضلاب است. از آنجا که همواره حفظ محیط‌زیست، یکی از مهم‌ترین شعارهای دولت‌های یازدهم و دوازدهم بوده، لذا این موضوع می‌طلبد تا برای حفظ منابع آبی ایجاد سیستم تصفیه فاضلاب در شهرهای کشور با جدیت دنبال شود. در این میان سطحی بودن آب‌های روان در استان مازندران سبب شده به راحتی شیرابه و فاضلاب‌ها به این منابع آبی راه پیدا کرده و سبب آلودگی آنها شود. لذا این موضوع مهم می‌طلبد تا بحث ایجاد سیستم‌های جمع‌آوری فاضلاب با جدیت هرچه تمام‌تر در این استان اجرایی شود.

بررسی‌های سازمان هواشناسی مازندران نشان می‌دهد با تغییرات پیش آمده در میزان بارش‌ها این استان در دو سال اخیر به طور متوسط با افزایش ۶۰ درصدی مواجه بوده و این موضوع مهم نشان می‌دهد که باید برای جلوگیری از آلوده شدن آب به فکر چاره بود. مدیر کل سازمان هواشناسی مازندران در این خصوص می‌گوید: «تغییرات جوی در چند سال اخیر سبب شده تا با روند افزایش بارش‌ها در برخی از شهرهای استان مواجه شویم.» نوربخش داداشی می‌افزاید: «با توجه به اوضاع خوب جوی و روند بارندگی‌ها در حال حاضر با افزایش ۶۰ درصدی بارش‌ها مواجه هستیم.» وی با اشاره به نوسان میزان بارش‌ها در مناطق مختلف استان ادامه می‌دهد: «به طور مثال در مناطقی همچون بابلسر و نوشهر حدود ۲۷۰ درصد، بندرامیرآباد ۲۴۰، دشت ناز ۱۵۰، ساری ۱۱۵، آمل و گلوگاه ۴۵، پل‌سفید ۳۰ و رامسر حدود ۱۱ درصد افزایش بارندگی داشتیم.» این در حالی است که به گفته این کارشناسان سازمان هواشناسی، در مناطقی همچون بلده حدود ۷۰، سیاه‌بیشه ۶۰، آلاشت ۵۰، کیاسر ۴۵ و کجور ۲۵ درصد کاهش بارندگی وجود داشته است.

■ ۲۰ درصد آب‌ها مهار می‌شود

با وجود افزایش بارش‌ها در مازندران و لزوم حفظ و نگهداری این منابع مهم آبی اما بررسی‌ها نشان می‌دهد تنها ۲۰ درصد این آب‌ها مهار شده و مابقی به طرق مختلف از بین رفته یا آلوده می‌شوند. مدیرعامل آب منطقه‌ای مازندران در این خصوص می‌گوید: «با وجود افزایش نسبی بارش‌ها در مناطق مختلف استان، اما به خاطر نداشتن امکانات مناسب برای مهار آب‌های سطحی تنها می‌توانیم ۲۰ درصد آن را مهار کنیم.» محمد ابراهیمی یخکشی می‌افزاید: «این در حالی است که باید حداقل ۴۰ درصد این آب‌ها مهار شود تا بتوانیم نیاز به منابع آبی استان را تأمین کنیم.» وی ادامه می‌دهد: «با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته با احداث سه سد در دست اجرای گلورد، هراز و چالوس این رقم به ۳۰ درصد و با احداث سدهایی همچون زارم رود ساری، کسیلیان قائمشهر، سجاد رود بابل و آزارود تنکابن که جزو اولویت‌های استان در بخش مهار آب هستند این رقم به ۳۸ درصد خواهد رسید.» در این میان نبود زیرساخت‌ها در زمینه استفاده بهینه آب در کشاورزی سبب شده تا این بخش بالاترین هدررفت آب را به خود اختصاص دهد. به گفته کارشناسان در حالی که باید به ازای هر متر مکعب آب، میزان تولید بیش از یک باشد ولی در استان کمتر سه دهم است که این معضل برمی‌گردد به نبود زیرساخت‌های مناسب شبکه‌های آبیاری و زهکشی و بحث مدیریتی که در شرایط فعلی می‌طلبد این موضوع مورد توجه ویژه قرار بگیرد. درحالی که وجود رودخانه‌های متعدد در مازندران می‌تواند نقش مهمی را در هدایت سیلاب‌ها ایفا کند، اما استفاده نامناسب از حریم رودخانه‌ها و تصرف غیرقانونی سبب شده تا به هنگام شدت گرفتن بارندگی‌ها، جاری شدن سیل موجب خسارت بسیاری به زیرساخت‌های منطقه شود.

■ بی‌توجهی به تکمیل پروژه‌های فاضلاب

در حالی که بالا بودن سطح آب زیرزمینی، مجاورت با دریا و شمار زیاد جمعیت و گردشگران، اجرای طرح‌های شبکه فاضلاب شهری را الزامی می‌سازد اما آمارها نشان می‌دهد در حال حاضر تنها ۱۰ درصد جمعیت مازندران تحت پوشش این طرح هستند. مدیر دفتر نظارت بر بهره‌برداری از فاضلاب شهری آبفای مازندران در این خصوص می‌گوید: «از آنجا که دفع بهداشتی فاضلاب مانع رشد جانوران موذی، مرگ آبزیان و آلوده شدن آب‌های سطحی و زیرزمینی می‌شود لذا اجرای طرح فاضلاب شهری می‌تواند تأثیر مثبتی در این زمینه داشته باشد.» محمد وریجی می‌افزاید: «یکی از اثرات مهم ایجاد این سیستم این است که می‌توان از پساب فاضلاب‌ها به‌عنوان آب غنی‌شده و از لجن به‌دست آمده به‌عنوان کود طبیعی در مصارف کشاورزی و توسعه فضای سبز استفاده کرد.» وی با اشاره به اینکه در حال حاضر تصفیه‌خانه فاضلاب شهرهای بابل، بابلسر، جویبار، ساری و نوشهر و شهرک یثرب قائم‌شهر فعال است، ادامه می‌دهد: «این موضوع سبب شده تا در حال حاضر ۲۲۶ هزار و ۵۶۸ نفر مردم این مناطق تحت پوشش این تصفیه‌خانه‌ها قرار بگیرند.» به گفته این کارشناس هم اکنون طرح‌های فاضلاب در شهرهای قائم‌شهر، آمل، محمودآباد، تنکابن و رامسر در حال اجراست و در سایر شهرها از جمله فریدون کنار، کلاردشت، نور، رویان، بهشهر، سرخ‌رود، زیرآب، پل سفید، شیرگاه، بهنمیر، نکا، گلوگاه، نشتارود و عباس‌آباد و سلمان شهر و کلارآباد طرح‌های فاضلاب در مرحله مطالعات قرار دارد. این در حالی است که این سابقه اجرای برخی از طرح‌ها به بیش از یک دهه بازمی‌گردد، که به علت تأمین نشدن بودجه مورد نیاز، اجرای آنها در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

■ تأکید بر اجرای طرح فاضلاب

تأخیر در روند اجرای این طرح مهم و حیاتی در مناطق مختلف استان مازندران سبب شد تا نماینده مردم بابل به این موضوع عکس‌العمل نشان داده و خواستار تصریح در روند این موضوع شود. نماینده مردم بابل در مجلس شورای اسلامی در این خصوص به «جوان» می‌گوید: «بالا بودن آب‌های سطحی در استان مازندران سبب شده تا به راحتی فاضلاب‌ها و پساب‌ها به درون این آب‌های سطحی راه پیدا کرده و موجب آلودگی آن شود.» حسین نیازآذری با اشاره به تأخیر یک دهه‌ای اجرای طرح فاضلاب در سطح شهرهای استان می‌افزاید: «از آنجا که منابع آبی برای مصارف مختلف شرب و کشاورزی از اهمیت خاصی برخوردار است لذا باید اجرای طرح فاضلاب در مناطقی که هنوز اجرایی نشده است با جدیت انجام بگیرد.» وی ادامه می‌دهد: «با توجه به اهمیت حفظ محیط‌زیست از سوی دولت و باتوجه به توسعه منابع آبی در چارچوب برنامه ششم لازم است این مهم در دستور کار دولت دوازدهم قرار بگیرد.»

مرکزی

کنترل آتش‌سوزی مراتع اولویت اول استان مرکزی

با توجه به اهمیت موضوع آتش‌سوزی مراتع و عرصه‌های طبیعی و خسارتی که این گونه حوادث در بر دارد، تخصیص اعتبارات این بخش در اولویت قرار دارد و این موضوع در استان مرکزی پیگیری می‌شود.

عزیز فیلی معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری مرکزی با عنوان کردن مطلب فوق گفت: برای کاهش میزان آتش‌سوزی باید تمامی ابعاد از جمله تجهیزات مورد نیاز، نقشه راه مشخص، فرهنگ‌سازی و... مورد توجه قرار بگیرد. وی بیان کرد: در فرمانداری‌ها باید اکیپ‌های اضطراری تشکیل شود و به ازای هر شهرستان یک اکیپ تشکیل شود و هر اکیپ بر اساس بررسی نقاط حادثه‌خیز که بیش از سایر نقاط احتمال بروز آتش‌سوزی در مراتع و عرصه‌های طبیعی آنها وجود دارد، در مکان مناسب مستقر شوند. فیلی ادامه داد: از اعتباراتی که تخصیص داده می‌شود باید تجهیزاتی که نیاز است تهیه و در اختیار اکیپ‌ها قرار داده شود. معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری مرکزی افزود: در صورت بروز آتش‌سوزی تیم اضطرار به محل حادثه اعزام می‌شود و در صورت نیاز از شهرستان‌های معین نیز کمک گرفته می‌شود و به این ترتیب تیم‌های اضطرار در مدت زمان کوتاه‌تری در محل حادثه حضور پیدا می‌کنند. وی در رابطه با موضوع واگذاری چراگاه‌ها به اشخاص، عنوان کرد: این اقدام باید با مدیریت بسیار دقیقی انجام و اولویت‌بندی متقاضیان بومی در این رابطه مورد توجه واقع شود. فیلی بیان کرد: برای پیشگیری از بروز آتش‌سوزی همچنین باید کمیته ارزیابی و تحقیق و برای بررسی نحوه واگذاری مراتع و عرصه‌های طبیعی نیز باید کمیته تشویق و اصلاح واگذاری تشکیل شود.

گزارش ۲

میترا شهبازی

شالیکاران ایرانی با برنج‌های وارداتی افطار می‌کنند

درحالی نماینده مردم رشت در مجلس از خودکفایی در تولید برنج و عدم نیاز به واردات این محصول تا ۵ سال آینده خبر می‌دهد که طبق آمار گمرک برنج دومین محصول وارداتی به لحاظ حجم از ابتدای سال است

برنج‌کاران شمالی طی چند سال اخیر با سیاست‌گذاری‌های غلط مسئولان درگیر مشکلات عدیده‌ای شده‌اند. در این راستا می‌توان به جولان دلالان، قیمت‌گذاری نامناسب از سوی دولت، فروش برنج نامرغوب خارجی به نام محصول ایرانی، هزینه‌های تولید سرسام‌آور و غیره اشاره کرد که تولید ملی و اشتغال شمالی‌ها را با مشکل مواجه کرده است. حالا با این شرایط که شالیکاران برای تولید برنج دلسرد شده و معضل تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی نیز در شمال کشور به بحرانی بزرگ تبدیل شده است، مسئولان دولتی به جای حمایت، به بهانه ماه مبارک رمضان دست به واردات بی‌رویه زده‌اند. لازم به ذکر است که طبق گفته نمایندگان مجلس تا پنج سال آینده، ایران نیازی به واردات این محصول ندارد، اما با این حال طبق آمار گمرک، برنج در مقام دوم محصولات وارداتی به لحاظ حجم از ابتدای سال قرار گرفته است.

درحالی شالیکاران مازنی و گیلانی با عدیده‌ای از مشکلات از جمله جولان دلالان، قیمت‌گذاری نامناسب از سوی دولت، فروش برنج نامرغوب خارجی به نام محصول ایرانی، هزینه‌های تولید سرسام‌آور و غیره دست و پنجه نرم می‌کنند که مسئولان دولتی هم به جای حمایت از آنها با واردات بی‌رویه عرصه را بر تولید این محصول تنگ کرده‌اند. بنابراین با این شرایط عجیب نیست که زمین‌های کشاورزی یکی پس از دیگری با تغییر کاربری تبدیل به ویلا می‌شوند. چراکه در نبود چتر حمایتی از سوی دولتمردان، شالیکاران دلسرد شده و دست از برنج‌کاری برمی‌دارند. این درحالیست که دولت می‌تواند با اصلاح سیاست‌گذاری‌ها و تکرار تجربه خرید تضمینی و حمایت از تولیدکنندگان گندم، در زمینه تولید برنج به خودکفایی برسد که این کار علاوه بر اشتغالزایی، منجر به حفظ زمین‌های مرغوب شمال هم می‌شود.

■ نیازی به واردات برنج نداریم

درحالی چندی پیش دولتمردان به بهانه تنظیم بازار ماه مبارک رمضان دست به واردات برنج زده‌اند که نماینده مردم رشت در مجلس شورای اسلامی در این خصوص می‌گوید: «تا پنج سال آینده نیازی به واردات برنج به کشور نداریم و گواه این ادعا نیز آمار وزارت کشاورزی و گمرک است. بنابراین با این اوصاف نباید شاهد ورود برنج خارجی به کشور باشیم اما متأسفانه به بهانه ماه مبارک رمضان، مسئولان دولتی دست به واردات برنج زدند.» محمدصادق حسنی جوریابی می‌افزاید: متأسفانه شاهد این هستیم که در برخی از مغازه‌ها برنج‌هایی با نام طارم ناب شمال کیلویی ۱۱ الی ۱۲ هزار تومان به فروش می‌رود. این درحالیست که این نوع از برنج از تولیدکننده به همین میزان خریداری می‌شود. بنابراین واضح است که با این شرایط شائبه مخلوط شدن برنج‌های ایرانی با خارجی به ذهن خطور می‌کند.»

■ تا خودکفایی راهی نیست

درحال حاضر حدود ۲۰۰ هزار هکتار از شالیزارهای مازندران نشاءکاری شده و این روند نیز چه در این استان و چه در مناطق دیگر شمال کشور که مستعد برنج‌کاری هستند، ادامه دارد. علی اسماعیلی، نماینده مردم نور و محمودآباد در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه اخیراً با آغاز کشت برنج در دو نوبت از سال شاهد افزایش تولید بوده‌ایم، بیان می‌کند: «این روش در ۵۰ درصد از مزارع برنج شهرستان‌های محمودآباد و نور انجام می‌شود که اگر این روند در استان مازندران استمرار داشته باشد، کشور به طور کامل از واردات برنج بی‌نیاز می‌شود.» لازم به ذکر است که نیاز داخلی به محصول برنج طبق برآوردهای مسئولان چیزی حدود ۵۰۰ هزار تن در سال است که با برنامه‌ریزی مناسب علاوه بر ایجاد زمینه‌ای برای اشتغالزایی، به خودکفایی و اقتصاد مقاومتی نیز دست خواهیم یافت. علی محمد شاعری نماینده مردم نکا، بهشهر و گلوگاه در مجلس شورای اسلامی با تأیید موارد فوق، با اشاره به اینکه ۹۰ درصد برنج مورد نیاز در داخل تولید می‌شود، می‌گوید: «دولت نباید بر اساس نوسانات مقطعی واردات را افزایش دهد.»

■ حمایت دولتمردان، مسئله اصلی

حالا با این شرایط که تا خودکفایی در تولید محصول برنج راهی نیست، جای سؤال دارد که چرا باز هم مسئولان اصرار به واردات برنج دارند؟ آن هم در شرایطی که اگر متولیان چتر حمایتی‌شان را باز کنند، معضل قیمت‌گذاری برنج هم حل می‌شود و طعم برنج ایرانی هم به کام مصرف‌کننده و هم تولیدکننده خوش می‌آید. محمدحسین قربانی، نماینده مردم آستانه اشرفیه در مجلس، می‌گوید: «تأمین نهاده‌های کشاورزی ارزان قیمت، مکانیزه شدن سیستم‌های آبیاری، تسطیح اراضی، توسعه کشت‌های پرمحصول، آبیاری نوین و ایجاد لایروبی در نهرها از جمله عواملی هستند که می‌توان به وسیله آنها، علاوه بر تولید انبوه برنج، نرخ این محصول استراتژیک را نیز به تعادل رساند.»

گذر و نظر

مریم احمدی

از سنتی تا صنعتی، از آلودگی تا مرگ!

کشتارگاه‌ها هنوز کانون انتقال بیماری هستند

اوایل سال ۶۸ طرح ساماندهی کشتارگاه‌های دام و تبدیل واحدهای سنتی به صنعتی در دستور کار سازمان دامپزشکی کشور قرار گرفت. اگرچه اجرای این طرح طی دو دهه توانست حدود نیمی از کشتارگاه‌های سنتی را به صنعتی تبدیل کند اما معلق شدنش طی سال‌های بعد سبب شد امروز شیوه کشتار دام در بسیاری از استان‌های کشور، خود به عاملی برای تهدید سلامت شهروندان تبدیل شود. تا آنجا که حالا کارشناسان بی‌توجهی به مقوله بهداشت در ذبح دام و عدم ساماندهی وضعیت کشتارگاه‌های دام را از مهم‌ترین عوامل شیوع انواع بیماری‌های مشترک انسان و دام از جمله بیماری کشنده تب کریمه کنگو عنوان می‌کنند!

طبق اعلام سازمان دامپزشکی کشور طی سال‌های اخیر منشأ ۶۰ درصد بیماری‌های انسان، دام و فرآورده‌های دامی بوده و در حال حاضر ذبح غیربهداشتی دام در مراکز کشتار سنتی به عنوان یکی از مهم‌ترین تهدیدات صنعت مواد غذایی کشور محسوب می‌شود؛ مسئله‌ای که به رغم تمام اهمیتش طی سال‌ها با بهانه‌های واهی از جمله نبود منابع مالی و سرمایه‌گذار به قوت خود باقی مانده است. فعالیت ۲۶۰ کشتارگاه سنتی در مقابل تنها ۷۶ کشتارگاه صنعتی که بار ذبح بیش از ۱۳ میلیون دام سبک و یک میلیون و ۴۰۰ هزار دام سنگین را به دوش می‌کشند به روشنی تعلل چندین ساله در تبدیل کشتارگاه سنتی به صنعتی را نمایان می‌کند. آن هم در شرایطی که به دلیل نبود استانداردهای بهداشتی و مشکلات فنی در کشتارگاه‌های سنتی از جمله اتاق پیشسرد و یخچال، پوست‌کنی لاشه‌ها روی زمین، نبود قرنطینه مناسب، نبود آزمایشگاه و حوضچه ضدعفونی استاندارد، فقدان چاه معدوم‌سازی دام‌های آلوده، مجزا نبودن اتاق کار کارکنان کشتارگاه با محل ذبح دام، غیر استاندارد بودن خودروهای حمل دام و بدتر از همه عدم استفاده از سیستم فاضلاب، روزانه چندین تن گوشت آلوده وارد بازار مصرف می‌شود! ضمن اینکه پساب حاصل از فعالیت هر کشتارگاه سنتی می‌تواند میلیون‌ها متر مکعب آب سفره‌های زیرزمینی را هم آلوده کند!

■ بهانه‌هایی برای بازی با سلامت

اگرچه طی سال‌های اخیر در بسیاری از استان‌های کشور از جمله مازندران، آذربایجان غربی، لرستان و همدان و... بهانه‌های نخ‌نمایی چون گرانی زمین، نبود صرفه اقتصادی برای دولت و عدم همکاری و هماهنگی سازمان‌های مربوطه و همچنین ضوابط سخت و دست و پاگیر برخی از ادارات مانند حفاظت محیط‌زیست و منابع طبیعی و آبخیزداری برای موافقت با ساخت کشتارگاه به عنوان علل اصلی محقق نشدن طرح ساماندهی کشتارگاه‌های سنتی و تبدیل آنها به واحدهای صنعتی عنوان شده است اما به خوبی واضح است رفع این عوامل در مقابل شرایط فعلی که به طور جدی سلامت جامعه را مورد تهدید قرار داده ضرورت یافته و مسئولان دولت باید این مهم را در اولویت برنامه‌های خود قرار دهند. اگرچه به نظر می‌رسد این روزها شیوع بیماری تب کریمه کنگو سبب شده باری دیگر مسئولان از خواب غفلت بیدار شوند و برای ارتقای سلامت کشتارگاه‌ها گامی بردارند اما تجارب گذشته نشان داده با خوابیدن غائله بیماری دوباره این مهم به دست فراموشی سپرده می‌شود. چندی پیش رئیس سازمان دامپزشکی کشور از استانداران و فرمانداران خواست به منظور ارتقای سلامت کشتارگاه‌ها و جلوگیری از شیوع بیماری وارد عمل شوند. مهدی خلج با اشاره به فعال شدن شورای ساماندهی کشتارگاه‌ها در سراسر کشور گفت: جلوگیری از فعالیت کشتارگاه‌های غیرمجاز و جلوگیری از کشتار غیرمجاز در بیرون فضای کشتارگاهی و بازسازی و احداث کشتارگاه‌های صنعتی، از مهم‌ترین اهداف تشکیل این شوراست! حالا باید منتظر ماند و دید تب ساماندهی کشتارگاه‌ها همچون سال‌های قبل با پایین آمدن تب بیماری فروکش می‌کند یا این بار قرار است مسئولان مربوطه به طور جدی و مستمر وارد عمل شوند.

گذری بر استان‌ها

■ اردبیل: استاندار اردبیل از اختصاص ۶۰ میلیارد تومان به پروژه‌های اقتصادی در استان خبر داد. مجید خدابخش با بیان اینکه یکی از اولویت‌های اساسی مسئولان اردبیل رونق تولید و اشتغال منطقه است، گفت: در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی ۶۰ میلیارد تومان به پروژه‌های اقتصادی استان اردبیل اختصاص می‌یابد. وی افزود: هم‌اکنون واحدهای تولیدی راکد و نیمه‌فعال مورد بررسی قرار گرفته تا بتوانیم با ارائه تسهیلات به این واحدها گام بزرگی در رونق تولید برداریم. خدابخش اختصاص اعتبارات امسال به پروژه‌های اقتصادی در راستای مصوبه جدید را یکی از بی‌نظیرترین اتفاقات عنوان کرد.

■ چهار محال و بختیاری: مدیرعامل شرکت گاز استان چهار محال و بختیاری از بهره‌مندی صد درصدی جمعیت شهری و روستایی شهرستان فارسان این استان با ضریب نفوذ ۹۹/۵ درصدی از نعمت گاز طبیعی خبر داد. سیامک حیدری گفت: با تمهیدات در نظر گرفته شده کار گازرسانی به این شهرستان در وضعیت بسیار مطلوبی قرار دارد و تمامی شهرها و روستاهای شناسنامه‌دار این شهرستان از این نعمت الهی برخوردار شده‌اند. وی تعداد مشترکین در این حوزه را ۲۹ هزار و ۷۹۶ مشترک اعلام کرد و گفت: بزرگ‌ترین پروژه گازرسانی استان در شهرستان کوهرنگ با اعتباری بالغ بر ۳۲ میلیارد تومان در حال اجراست که پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۹۷ تعداد دو شهر و ۲۴ روستا به شهرها و روستاهای گازدار استان نیز اضافه گردد.

■ خراسان رضوی: معاون املاک و اراضی آستان قدس رضوی از استفاده از تکنولوژی‌های روز برای ارائه خدمات به مراجعان آستان قدس رضوی خبر داد. غلامرضا رحمتی‌زاده گفت: استفاده از جدیدترین ابزارآلات و تکنولوژی‌های روز را برای ارائه خدمات سریع و شفاف به مراجعان و مستأجران آستان قدس رضوی در دستور کار قرار داده‌ایم. وی با اشاره به اینکه توجه به رفاه زائران و تسهیل امر زیارت یکی از مهم‌ترین مواردی است که تولیت آستان قدس رضوی بر آن تأکید دارند، افزود: در این زمینه اقدامات بسیاری از جمله واگذاری زمین پروژه احداث زائرشهر رضوی در اراضی منطقه طرق مشهد، واگذاری زمین پروژه احداث آشپزخانه مرکزی، در اختیار گذاشتن زمین پروژه احداث زائرسرای رضوی، همکاری در جهت واگذاری زمین پروژه احداث مجتمع ۵۳۰ واحدی مسکن زوج‌های جوان انجام شده است.

■ هرمزگان: مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای هرمزگان گفت: تلاش شبانه‌روزی فعالان حوزه حمل و نقل استان موجب شد تا هرمزگان از بین ۳۲ مرز فعال کشور در جایگاه نخست ترانزیت ورود کالا قرار گیرد. علیرضا مجرد افزود: در دو ماهه نخست سال ۱۳۹۶ بندرشهید رجایی با کسب ۳۵ درصد از مجموع ترانزیت کالاهای ورودی، مهم‌ترین و فعال‌ترین مرز ترانزیتی در کشور بود. وی اضافه کرد: در این مدت ۵۰۰ هزار و ۹۷۹ تن کالا از طریق بندرعباس به دیگر مرزهای کشور ترانزیت شده است. وی کریدور جنوب به شمال را یکی از مهم‌ترین کریدورهای بین‌المللی برشمرد که از مرز بندرعباس و استان هرمزگان گذر می‌کند و قاره آسیا را به اروپا متصل و نیازهای مواد اولیه کشورهای آسیای شمالی و اروپا را فراهم می‌کند.

■ آذربایجان شرقی: معاون گردشگری سازمان میراث فرهنگی از تسریع در روند اجرایی شدن پروژه‌های تبریز ۲۰۱۸، پایتخت کشورهای اسلامی خبر داد. رحمانی موحد بهره‌مندی از فرصت بین‌المللی انتخاب شهر تبریز به‌عنوان پایتخت کشورهای اسلامی و به‌تبع آن تحقق رویدادهای مختلف در بازه زمانی یک‌ساله ۹۷-۹۶ را رویکردی ملی عنوان کرد و گفت: نیاز است از همه ظرفیت‌های کشوری موجود برای اجرای هرچه باشکوه‌تر این رویداد بهره برد. وی افزود: «به‌سرانجام رساندن پروژه‌های نیمه‌تمام در سه بخش میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری بر مبنای اولویت‌های اجرایی تعیین می‌شوند.»